

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS
Thermae Palace Oostende
8-9 mei 2025

Tussen scherm en straat

De impact van technologie op politielegitimiteit

Lies Vande Meulebroucke

Sofie De Kimpe

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Politielegitimiteit en technologie

- ❁ Toenemende digitalisering politiewerk
 - 2021: 39,5% PZ's Vlaanderen
 - 2024: 90% PZ's Vlaanderen
- ❁ Abstract police, Channel shift, ...
- ❁ Toenemende afhankelijkheid
- ❁ Symbolische betekenis?
- ❁ Objectiviteit discretionaire bevoegdheid?

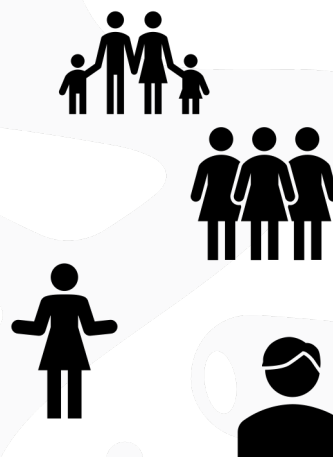
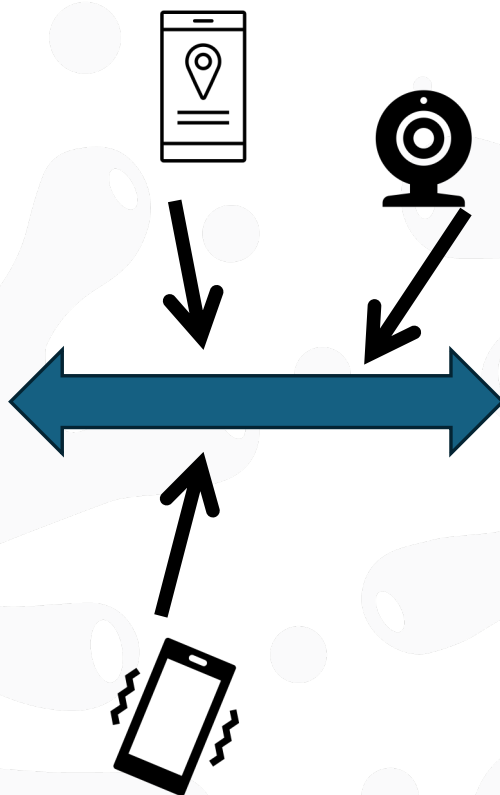
De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

**Conferentie 35 jaar CPS - Thermæe Palace Oostende– 8-9 mei
2025**

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Invloed relatie burger en politie?

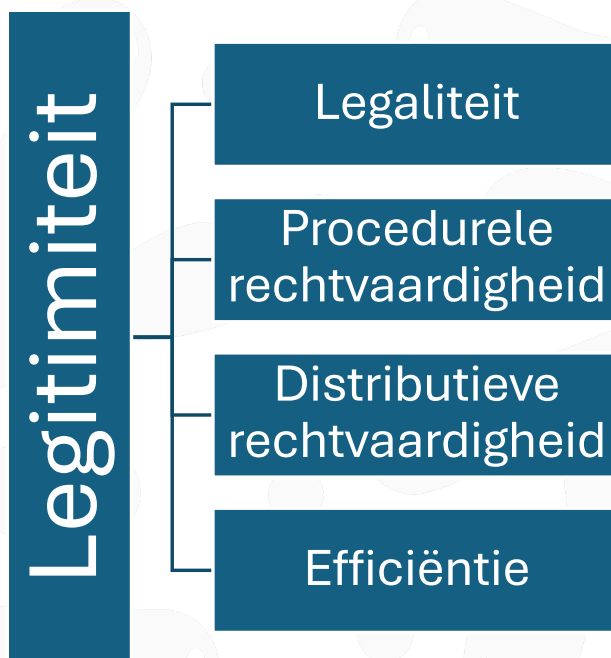
De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermae Palace Oostende – 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Politielegitimiteit en technologie

Bottoms & Tankebe, 2012
Tankebe, 2013
Hough et al., 2010
Maesschalck, 2023

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

**Conferentie 35 jaar CPS - Thermae Palace Oostende– 8-9 mei
2025**

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Methodologie

DIGIPOL

Impact
digitaliserings-
processen
lokale
politiewerking

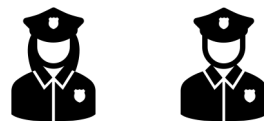
Kwalitatief
onderzoek

Participerende
observaties

Informele
gesprekken

Kwalitatief
onderzoek

Politiestraatwerk

4 Belgische
politiezones

Wat?

BWC

Focus

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermae Palace Oostende– 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Technologie, hulpmiddel voor een efficiënte werking?

- ✿ Verbeteren van registratie: sneller, correcter, minder administratie vb. woonstcontroles
- ✿ ‘On the spot’ toegang tot databank, kwaliteitsvoller dienstverlening
- ✿ Niet iedereen is even technologie handig (*“ik wil mijn fichebak terug...”*)
- ✿ Toegenomen afhankelijkheid (*“Computer says no...”*)
- ✿ Dalende kennis van het terrein; vb. minder actief luisteren naar radio
- ✿ Toename administratieve belasting; patloc – invoeren van informatie

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermæ Palace Oostende – 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Technologie: ondersteuner in de besluitvorming

FOCUS

- ☼ Intuïtie blijft cruciaal! (technologie verifieert buikgevoel, vb. controle voertuig)
- ☼ Beïnvloeden van interactie vooraf!
- ☼ Versterkt gevoel van controle en macht
- ☼ Reflectie over wettelijkheid van opzoeken (legaliteit), vb. gebruik buiten diensttijd

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermae Palace Oostende– 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Technologie: ondersteuner in de besluitvorming

BWC

- ✿ Beelden plaatsen beslissingen onder vergrootglas; vermijden van activeren BWC
- ✿ Bewuster gedrag, authenticiteit valt weg
- ✿ Stimuleert zelfreflectie over eigen gedrag
- ✿ Weerstand pre-opnames
- ✿ Belangrijk instrument voor rechtvaardiging en verantwoording
- ✿ Bezorgd over toenemende afhankelijkheid van videobewijs

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermæ Palace Oostende– 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Invloed van collega's en leidinggevendenden

- ✿ Dalen van persoonlijk contact (abstrahering van politiewerk)
- ✿ BWC's: geen probleem als collega's dit dragen-waarschuwen elkaar (politiecultuur)
- ✿ Weinig overleg en begeleiding implementatie – geen bottom-up strategie
- ✿ Tools niet altijd afgestemd op noden van terrein
- ✿ Weinig feedback – geen luisterend oor in organisatie
- ✿ ALGEMEEN gevoel van onvrede over adequate training

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermæe Palace Oostende– 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Rol van verantwoording

- ✿ Gevoel van controle bij gebruik van FOCUS én BWC (veel perceptie)
- ✿ Digitale log FOCUS: angst voor controle versus lage kans op controle (organisationele rechtvaardigheid)
- ✿ Weinig verantwoording in FOCUS (*Vb. er is geen veld voorzien*)
- ✿ Onduidelijkheid over het controle proces (willekeurig)
- ✿ BWC: vrees leeft voor controle op fouten en onregelmatigheden
- ✿ Algemeen : onduidelijkheid tast vertrouwen aan in leidinggevenden

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS - Thermæe Palace Oostende– 8-9 mei 2025

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Interactie met de burger

FOCUS

- ✿ Wijzen op gevaar voor verkeerde perceptie (onaandachtig, desinteresse, ...)
- ✿ Aandacht voor procedurele rechtvaardigheid (Copingmechanismen)
- ✿ Gevaar voor strafbaar gedrag (GSM achter stuur)
- ✿ Communicatie tijdens interactie vermindert
- ✿ Burger zelf stelt zich weinig vragen

BWC

- ✿ BWC's bevordert professioneel gedrag
- ✿ Zelfreflectie en bewuster gedrag
- ✿ Kalmerend effect op burgers

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

**Conferentie 35 jaar CPS - Thermae Palace Oostende– 8-9 mei
2025**

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Verband tussen legitimiteit & technologie

FOCUS

- ✿ Vooral efficiëntie!
- ✿ Legaliteit staat onder druk
- ✿ Procedurele rechtvaardigheid: afhankelijk van politieambtenaar
 - Depersonalisatie
 - Coping mechanismen
 - Symbolische functie: *politie is mee met haar tijd*
- ✿ Weinig aandacht voor distributieve rechtvaardigheid

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

**Conferentie 35 jaar CPS - Thermae Palace Oostende– 8-9 mei
2025**

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Verband tussen legitimiteit & technologie

BWC

- ✿ Legaliteit (niet verplicht in België)
- ✿ Procedurele rechtvaardigheid: sterke invloed op gedrag
- ✿ Geen data over distributieve rechtvaardigheid en efficiëntie

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

**Conferentie 35 jaar CPS - Thermæe Palace Oostende– 8-9 mei
2025**

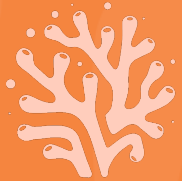
Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

Conclusie

- ✿ Digitale middelen grijpen diep in op dagelijkse politiewerk
 - ✿ Operationele ondersteuning
 - ✿ Discretionaire bevoegdheid
- ✿ Efficiëntie is een feit!
- ✿ Te weinig aandacht voor procedurele rechtvaardigheid
 - ✿ Staat in spanning met efficiëntie
- ✿ Nood aan inzet op organisationele rechtvaardigheid

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

**Conferentie 35 jaar CPS - Thermæe Palace Oostende– 8-9 mei
2025**

Samenspel of strijd?
Wetenschap, politie
en beleid.

De dans tussen
wetenschap, politie
en beleid.

Conferentie 35 jaar CPS
Thermae Palace Oostende
8-9 mei 2025

Vragen?

Sofie.de.kimpe@vub.be